

Література:

1. *Белялов Т. Е. Аналіз форм і методів управління дебіторською заборгованістю у складі оперативних фінансових активів корпорації // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 9 (51). — С. 30–36.*
2. *Коваленко Л. О., Ремньова Л.М. "Фінансовий менеджмент": Навч. посібник - К.: Знання, 2008. - 483ст.*
3. *Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 07.12.2000 №2121-3*
4. www.franklincapitalnetwork.com

Куций Т. В.
студ. гр.. ОА-52
Національний лісотехнічний університет України
Науковий керівник – Огородник М. М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки не можна залишатися осторонь екологічних проблем. Екологічні питання частіше є другорядними для здійснення господарчої діяльності. На перший план постають проблеми максимізації прибутку. Але якщо належним чином не буде приділятися увага екологічним проблемам: невідновним ресурсам, руйнівним викидам у атмосферу - це неминуче призведе до екологічних катастроф.

У зв'язку з цим проблема охорони навколишнього середовища і раціонального використання природних ресурсів набуває важливого значення.

У 2004 році в Україні почав розвиватися правовий інститут екологічного аудиту, коли було прийнято Закон України «Про екологічний аудит». Прийняття цього Закону відкрило нову сторінку забезпечення екологічної безпеки в Україні.

Екологічний аудит - це документально оформлений системний незалежний процес оцінювання об'єкта екологічного аудиту, що включає збирання і об'єктивне оцінювання доказів для встановлення відповідності визначених видів діяльності, заходів, умов, системи екологічного управління та інформації з цих питань вимогам законодавства України про охорону навколишнього природного середовища та іншим критеріям екологічного аудиту.[1]

Розвиток екологічного аудиту в нашій країні є необхідним кроком для інтеграції національних і міжнародних інтересів в умовах сучасного соціально-економічного розвитку.

На міжнародному рівні, як у США, так і у європейських країнах, екологічний аудит розглядається як економіко-правовий інструмент стимулювання природоохоронної діяльності з метою підвищення інвестиційної привабливості. Екологічний аудит є основою складової системи екологічного менеджменту і містить у собі оцінку показників екологічності, аналіз і управління ризиком. Таке розуміння засноване на внутрішніх європейських та американських стандартах, міжнародній серії ISO 14000, а також роз'ясненнях і заявах Ради Європейського Союзу. Значну роль у розвитку екологічного аудиту в європейських країнах зіграла Міжнародна торгівельна палата. [4]

Актуальність проведення екологічного аудиту українських організацій має економічний, екологічний і соціальний аспекти. Ці три групи факторів, що діють на кожного окремо взятого господарюючого суб'єкта в різній ступені часто взаємозалежні між собою. Так, погіршення стану навколишнього середовища приводить до деградації природного світу, руйнування екосистем і виникнення соціальних проблем (погіршення здоров'я нації і екологічної якості життя), що одночасно обертається втратами для економіки, оскільки підприємство зазнає збитків, здійснюючи плату за викиди шкідливих речовин і нанесену навколишньому природному середовищу екологічну шкоду.

При безсумнівній важливості та значимості екологічних і соціальних факторів, найбільший вплив на ухвалення рішення про проведення екологічного аудиту мають економічні причини.

У групі економічних факторів найбільшим стимулом оптимізації природоохоронної діяльності є бажання залучити національні і, особливо, міжнародні інвестиції. Більшість інвесторів, як правило, вимагає обов'язкового проведення екологічного аудиту. У першу чергу ця вимога ставиться до інвестицій, здійснюваних через Європейський та Міжнародний банки реконструкції і розвитку. Аудитування в цьому випадку проводиться за методиками банків, спеціалізованими західними фірмами, що діють на українському ринку екологічних послуг. Аудиторський висновок впливає на остаточне рішення банку про інвестування проекту.[3]

Виокремлюють наступні основні напрямки аудиту, які мають актуальне значення: аудит природокористування; аудит надрокористування; аудит водокористування; аудит землекористування; аудит лісокористування тощо.

Безпосередньо в галузі природоохоронної діяльності екологічний аудит значно посилює державну систему екологічного контролю, робить її більш ефективною, гнучкою, дієздатною. За допомогою аудиту можна добровільно зробити те, чого не завжди можна досягти примусово через систему державного екологічного контролю. Тому в інтересах державних установ управління екологічною безпекою та державної екологічної інспекції як на місцях, так і в центрі, всіляко сприяти впровадженню та поширенню екологічного аудиту. [2]

Правові аспекти екологічного аудиту – це правовий засіб забезпечення використання природних ресурсів в процесі промислово-господарської діяльності, що регулюється нормами цивільного права і являє собою комплекс заходів екоаудиторської організації чи індивідуального аудитора щодо здійснення послуг з метою вирішення проблем забезпечення природних ресурсів, охорони оточуючого середовища та екологічної безпеки.

Аналіз досвіду проведення екологічного аудиту в розвинених країнах свідчить про широке практичне застосування екологічного аудиту як засобу одержання й оцінки екологічної інформації про підприємство чи інший господарський об'єкт з метою вдосконалення управління. В Україні система екологічного аудиту перебуває на стадії активного формування. Стримуючим чинником протягом тривалого періоду була відсутність необхідної правової бази, нормативного та методичного забезпечення.

Як будь-яка нова сфера діяльності, екологічний аудит потребує розробки концептуальних основ, методичних й організаційних форм, розробки цілісної системи науково-методичних підходів до його проведення, що повинно стати предметом подальших наукових досліджень.

Екологічний аудит як один з важливих еколого-економічних та адміністративно-правових інструментів у вітчизняній системі екологічного управління повинен зайняти відповідну нішу, забезпечуючи перехід України до еколого безпечної економіки відповідно до концепції сталого розвитку.

Література:

1. Закон України «Про екологічний аудит» від 24.06.2004 р. № 1862-IV
2. Екологічне управління: Підручник/ В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Білявський та ін. – К.: Либідь, 2004.-432с
3. Екологічний менеджмент і аудит: Навчальний посібник. За ред. С. М. Літвак та інші. - К.: Професіонал, 2005. - 112 с.
4. Лебедев С.І. Курс аудиту: Аудит. Організація і методика аудиту. Екологічний аудит. Навчальний посібник. – Львів: Ліга-Прес, 2007. – 1050 с.